

System Certyfikacji

KZR INiG

System KZR INiG /10

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 2 z 35

Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu

Opracowano w Instytucie Nafty i Gazu – Państwowym Instytucie Badawczym

System KZR INiG /10

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 3 z 35

Spis treści

1. Wprowadzenie.....	4
2. Zakres	4
3. Powołania normatywne	4
4. Definicje	5
5. Opis i wymagania.....	5
5.1. Wymagania wobec audytora	5
5.1.1. Podstawy profesjonalizmu	6
5.1.2. Rzetelna prezentacja.....	9
5.1.3. Niezależność.....	10
5.1.4. Staranność zawodowa	10
5.1.5. Zachowanie poufności.....	10
5.1.6. Zachowanie kompetencji.....	10
5.2. Opis procesu oceny zgodności	11
5.3 Wiarygodność i rzetelność danych.....	15
5.4. Audyt.....	16
5.4.1. Rolnicy	17
5.4.2. Tartaki	18
5.4.3. Pierwsze punkty skupu (FGP).....	19
5.4. 4. Podmioty prowadzące działalność w wielu miejscach	22
5.4.5. Biogazownie, biometanownie	24
6. Ocena ryzyka.....	24
7. Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej.....	32
8. Literatura	34
9. Wykaz załączników.....	34

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 4 z 35

1. Wprowadzenie

Artykuł 30 ust. 3 dyrektywy 2018/2001 (dyrektywa RED II) nakłada na podmioty gospodarcze wymóg przedstawiania informacji dotyczących spełnienia Kryteriów Zrównoważonego Rozwoju (KZR) potwierdzonego niezależnym audytem. Audyt weryfikuje, czy systemy stosowane przez podmioty gospodarcze są dokładne, wiarygodne i zabezpieczone przed nadużyciami. Wynika z tego konieczność zapewnienia wysokiego standardu audytu przeprowadzanego przez profesjonalny zespół.

Audytoraami są osoby, które posiadają kompetencje do prowadzenia audytów i wiedzę techniczną udokumentowaną dorobkiem zawodowym, wynikami szkoleń z zakresu obejmującego tematykę KZR, zawartą w dyrektywie RED II. Osoby te odbyły szkolenia ze znajomości Systemu Certyfikacji KZR INiG oraz posiadają udokumentowaną znajomość wymagań z zakresu audytowania systemów zarządzania jakością i/lub zarządzania środowiskowego. W uzasadnionych przypadkach zespół audytorów może zostać uzupełniony o eksperta technicznego, który w razie potrzeby będzie działać pod nadzorem audytora.

2. Zakres

W niniejszym dokumencie przedstawiono wymagania dotyczące zasad przeprowadzania procesów oceny zgodności związanych z certyfikacją zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów, zgodnie z systemem certyfikacji KZR INiG. Określono ponadto wymagania dotyczące kompetencji audytorów.

3. Powołania normatywne

Powołania normatywne, obejmujące wszystkie aspekty Systemu KZR INiG to poniżej przytoczone dokumenty, które należy czytać łącznie.

System KZR INiG /1/ Opis kryteriów zrównoważonego rozwoju Systemu INiG – zasady ogólne

System KZR INiG /2/ Definicje

System KZR INiG /3/ Powiązanie z ustawodawstwem krajowym

System KZR INiG /4/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – tereny zasobne w pierwiastek węgiel

System KZR INiG /5/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – różnorodność biologiczna

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 5 z 35

System KZR INiG /6/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – wymogi i normy w dziedzinie rolnictwa i ochrony środowiska

System KZR INiG /7/ Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy

System KZR INiG /8/ Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów w cyklu życia

System KZR INiG /9/ Wymagania dla jednostek certyfikujących

System KZR INiG /10/ Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu

System KZR INiG /11/ Biomasa leśna

oraz

EN ISO 19011:2012 Wytyczne dotyczące audytowania systemów zarządzania

EN ISO/IEC 17021 Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek prowadzących audyty i certyfikację systemów zarządzania.

EN ISO/IEC 17065 Ocena zgodności – Wymagania dla jednostek certyfikujących wyroby, procesy i usługi

4. Definicje

System KZR INiG /2/ Definicje

5. Opis i wymagania

5.1. Wymagania wobec audytora

Zgodnie z wymaganiami systemu KZR INiG konieczne jest zapewnienie prowadzenia audytów według wytycznych Systemu oraz że osoby wyznaczone do przeprowadzenia audytów posiadają właściwe kompetencje.

W celu potwierdzenia spełnienia wymagań RED oraz dokumentu *System KZR INiG /1/* dotyczących oceny biopaliwa/paliwa z biomasy/biopłynu pod kątem zrównoważonego rozwoju i certyfikacji w tym zakresie, tj. oceny zgodności z wymogami systemu, Kierownik jednostki certyfikującej wyznacza audytorów (*System KZR INiG /9/*), którzy:

- (1) są spoza systemu: audytor nie może świadczyć pracy na rzecz certyfikowanego podmiotu; Możliwym wyjątkiem jest audyt wg lit. (a) art. 29 ust. 6 i lit. (a) art. 29 ust. 7 dyrektywy RED II, w którym to przypadku, pierwszy punkt skupu można poddać audytowi wewnętrznemu lub zewnętrznemu;
- (2) są niezależni: audytorzy nie mogą być zaangażowani w działalność podlegającą ocenie oraz muszą być wolni od konfliktu interesów;

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 6 z 35

- (3) posiadają kwalifikacje ogólne: jednostka certyfikująca musi posiadać ogólne kwalifikacje w zakresie przeprowadzania audytu; oraz
- (4) posiadają odpowiednie kwalifikacje szczególne: audytorzy muszą posiadać kwalifikacje konieczne do przeprowadzenia oceny przedstawionych lub wymaganych dowodów z uwzględnieniem kryteriów systemu.

Audytorzy zobowiązani są do złożenia deklaracji poufności.

5.1.1. Podstawy profesjonalizmu

Zgodnie z wymogami Systemu KZR INiG, **zespół audytorów** musi posiadać odpowiednie kwalifikacje. W szczególności, zespół audytorów musi:

- posiadać 3-letnie doświadczenie zawodowe, w tym co najmniej 2 lata w pracy związanej z audytowaniem systemów zarządzania jakością i/lub stosownego obszaru jakości
- ukończony cykl szkoleń (40 godzin) prowadzonych przez jednostkę szkoleniową, która wystawia zaświadczenia ukończenia kursu na audytora systemów zarządzania (według normy ISO 19011 lub równoważnej);
- przeprowadzać audyty zgodnie z wymaganiami normy ISO 19011;
- wykazać uczestnictwo w co najmniej 10 audytach certyfikacyjnych systemów zarządzania jakością i/lub środowiskiem lub w innym dobrowolnym systemie uznanym przez Komisję Europejską, jako audytor główny, o łącznym czasie trwania 15 dni;
- posiadać wiedzę z zakresu wymagań Systemu KZR INiG (*System KZR INiG /I/ Zasady ogólne oraz pozostałe dokumenty Systemu KZR INiG*). Pomyślnie przejść szkolenie w zakresie wymogów Systemu KZR INiG (pozytywny wynik egzaminu);
- posiadać odpowiednie umiejętności i doświadczenie potrzebne do oceny kryteriów związanych z użytkowaniem gruntów, systemu bilansu masy, obliczeń emisji gazów cieplarnianych (np. odpowiednie doświadczenie w rolnictwie, ekologii, systemach bilansu masy, logistyce systemu dostaw, księgowości, identyfikowalności, przetwarzaniu danych, znajomości norm ISO14040ⁱ, ISO 14064-3ⁱⁱ i ISO 14065ⁱⁱⁱ, metodyki szacowania emisji gazów cieplarnianych w cyklu życia produktów, w tym metodyki podanej w dyrektywie RED II). Audytorzy weryfikujący obliczenia rzeczywistych emisji GHG muszą wykazywać odpowiednie konkretne umiejętności, w tym stosowne doświadczenie w tej dziedzinie; Audytorzy weryfikujący podmioty

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 7 z 35

gospodarcze według konkretnej ścieżki oceny muszą posiadać konkretną wiedzę, potwierdzoną przez wykształcenie, szkolenia i doświadczenie zawodowe.

- W przypadku audytów grupowych powinni posiadać doświadczenie w ich przeprowadzaniu.

Poza powyższymi kryteriami, w przypadku procesu certyfikacji obejmującego konkretny zakres, audytorzy muszą spełniać dodatkowe wymagania. Audytorzy, którzy nie spełniają poniższych kryteriów, ale zamierzają zdobyć odpowiednie kwalifikacje, muszą uczestniczyć w minimum 5 audytach (30 godzin) jako audytorzy-stażysty i przejść ocenę podczas audytu obserwowanego.

Kwalifikacje	Wymogi
Weryfikacja emisji GHG (wszystkie ścieżki certyfikacji)	<p>Minimum dwa lata doświadczenia w obliczeniach emisji GHG wg dyrektywy RED, wykonywanych dla firm(y) certyfikowanej(ych) zgodnie z dyrektywą RED (RED II).</p> <p>lub</p> <p>Weryfikacja minimum pięciu przypadków obliczeń emisji GHG wg dyrektywy RED (RED II), jako audytor uznany przez system dobrowolny WE w ciągu dwóch lat oraz</p> <p>Zaliczenie szkolenia KZR INiG (minimum dwa dni warsztatów poświęconych wyłącznie obliczeniom) lub równoważnego.</p> <p>Zawsze w przypadku istotnej zmiany metodyki obliczania emisji GHG należy przejść szkolenie przypominające. KZR INiG informuje o istotnej zmianie i konieczności przejścia szkolenia przypominającego.</p> <p>Wymagane jest stosowne doświadczenie w zależności od typu audytów przeprowadzanych przez danego audytora.</p>
Pierwszy punkt skupu odpadów/pozostałości	<p>Wykształcenie rolnicze lub</p> <p>Minimum dwa lata doświadczenia w weryfikacji rolników wg RED (RED II).</p>

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 8 z 35

Punkt zbiórki odpadów/pozostałości	<p>Minimum dwa lata doświadczenia w weryfikacji jednostek przetwórczych jako audytor główny.</p> <p>Jeśli audytowany podmiot zajmuje się biomasą stałą z drewna, od audytora wymaga się uprawnień brakarskich (szkolenie sześciodniowe) lub wykształcenia leśniczego.</p>
Punkt odbioru biomasy leśnej	<p>Wykształcenie leśnicze lub</p> <p>Uprawnienia brakarskie (szkolenie sześciodniowe) lub</p> <p>doświadczenie z minimum dziesięciu audytów leśnych zgodności z międzynarodowymi systemami lub oficjalnie zatwierdzonymi systemami krajowymi.</p>
Kryteria użytkowania gruntów:	<p>Doświadczenie w rolnictwie, agronomii, ekologii, naukach przyrodniczych, leśnictwie, hodowli lasu lub podobnych dziedzinach.</p> <p>UWAGA System KZR INiG zabrania wszelkich przekształceń obszarów trawiastych, dlatego też KZR INiG nie określa dodatkowych wymogów w zakresie audytów takich obszarów.</p>
Poziomy węgla organicznego w glebie dla celów stosowania kredytów ograniczania emisji z tytułu akumulacji węgla w glebie (e _{sca})	Wykształcenie rolnicze oraz konkretna wiedza z zakresu gospodarki glebą.
Audyt grupowy	Minimum dwa lata doświadczenia w przeprowadzaniu audytów grupowych.

Jednostka certyfikująca, w oparciu o kwalifikacje audytora, wyznacza audytora(-ów) do weryfikacji konkretnych zakresów certyfikacji.

Jeśli dostępny jest tylko jeden audytor, powinien on wykazywać kompetencje do realizacji obowiązków kierownika zespołu audytowego dla danego audytu. Jednostka certyfikująca powinna również zapewnić podjęcie decyzji w zakresie certyfikacji przez recenzenta technicznego, który nie był częścią zespołu audytowego.

W razie potrzeby zespół może zawierać **eksperta technicznego** z konkretnej branży. Ekspert musi posiadać konkretną wiedzę, w tym między innymi w zakresie:

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 9 z 35

- pochodzenia danych, np. mapy, dane GPS, dane GIS, zdjęcia satelitarne;
- gleboznawstwa w zakresie wyznaczania/określenia torfowisk oraz dokonywania oceny obszarów zdegradowanych;
- wiedzy biologicznej i ekologicznej, np. w obszarze gatunków charakterystycznych i typów siedlisk (np. rodzaje użytków zielonych, tereny podmokłe), rodzimych gatunków drzew;
- procesów związanych z emisją gazów cieplarnianych oraz źródłem ich powstawania w każdym badanym obszarze (zakład, przedsiębiorstwo pośredniczące, gospodarstwo rolne, itp.);
- gromadzenia oraz przetwarzania danych źródłowych, technik pomiarowych i metod obliczeniowych, metod obliczeniowych związanych z procesem emisji gazów cieplarnianych (*System KZR INiG /8/ Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów w cyklu życia*);
- oceny wiarygodności parametrów (oczekiwane plony/zbiory w warunkach zależnych od klimatu i sposobu zarządzania, spodziewany przepływ masy dla poszczególnych procesów produkcyjnych, itd.);
- znajomości obowiązujących ustaw, przepisów oraz innych wymagań w zakresie wyznaczonych celów związanych z ochroną przyrody, służących ochronie obszarów w krajach, które obejmuje zakres Systemu KZR INiG (*System KZR INiG /6/ Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – wymogi i normy w dziedzinie rolnictwa i ochrony środowiska*). Wiedza i znajomość w tym zakresie powinna dotyczyć:
 - miejscowych, regionalnych oraz krajowych ustaw, rozporządzeń i przepisów,
 - umów oraz porozumień,
 - kwalifikacji oraz doświadczenia w przeprowadzaniu kontroli w zakresie systemu bilansu masy oraz prowadzenia kontroli na poszczególnych etapach łańcucha dostaw (w tym bilans emisji gazów cieplarnianych).

5.1.2. Rzetelna prezentacja

Osoby prowadzące audyt są zobowiązane do przeprowadzenia czynności audytowych dokładnie i zgodnie ze stanem faktycznym. Rezultatem działań audytowych są zwięzłe i jednoznaczne ustalenia z audytu, wnioski z audytu oraz raporty z audytu. Dowody potwierdzające spełnienie kryteriów KZR INiG przez firmę należy załączyć do dokumentacji audytowej.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 10 z 35

5.1.3. Niezależność

Audytorzy, w zakresie realizacji powierzonych im zadań, muszą być niezależni od działalności objętej audytem, a także wolni od konfliktu interesów. W trakcie całego procesu audytu audytorzy muszą zachować obiektywizm.

5.1.4. Staranność zawodowa

Odpowiednio do wykonywanych zadań oraz zapewnienia zaufania podmiotów poddawanych ocenie, audytorzy podczas przeprowadzania audytu muszą wykazywać staranność, sumienność oraz obowiązkowość.

5.1.5. Zachowanie poufności

Jednostka certyfikująca zobowiązuje wyznaczanego audytora lub zespół audytorów do przestrzegania zasad ochrony danych osobowych oraz zachowania poufności i tajemnicy handlowej przedsiębiorstwa (nieujawnione do wiadomości publicznej informacje techniczne, technologiczne lub organizacyjne przedsiębiorstwa, lub inne informacje posiadające wartość gospodarczą, co do których przedsiębiorca podjął niezbędne działania w celu zachowania ich poufności).

Każdy z audytorów jest zobowiązany do podpisania „Deklaracji poufności”, której wzór stanowi Załącznik nr 1 do niniejszego dokumentu.

5.1.6. Zachowanie kompetencji

System KZR INiG przywiązuje szczególną wagę do nadzorowania kompetencji audytorów. Z tego powodu każda jednostka certyfikująca zobowiązana jest do wprowadzenia procedur(y) nadzoru kompetencji personelu zaangażowanego w proces certyfikacji KZR INiG (nie tylko audytorów). Sprawa ta jest przedmiotem audytów kontrolnych przeprowadzanych przez KZR INiG w jednostkach certyfikujących zgodnie z zasadami kontroli wewnętrznej (patrz System KZR INiG/9, punkt 5.3).

Przed wyznaczeniem przez KZR INiG, audytorzy zobowiązani są wziąć udział w szkoleniach organizowanych przez KZR INiG i zdać egzamin końcowy. Dodatkowo KZR INiG organizuje co najmniej raz na rok kurs szkoleniowy dla audytorów w celu wymiany doświadczeń i doskonalenia procesu audytowania, w którym udział zobowiązane są wziąć wszystkie jednostki certyfikujące. Szkolenie to zawsze zawiera wskazówki dla jednostek certyfikujących i audytorów, zgodnie z potrzebami, w zakresie aspektów istotnych dla procesu certyfikacji. Wskazówki te mogą obejmować, np. aktualizacje ram prawnych lub

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 11 z 35

stosowne ustalenia w trakcie monitorowania wewnętrznego. Informacje uzyskane podczas tego kursu należy przekazać osobom zaangażowanym w proces audytowania KZR INiG (nie tylko audytorom). Dodatkowo, audytorzy powinni corocznie podchodzić do szkoleń przypominających, zapewniających utrzymanie kompetencji zawodowych audytorów. Może to być coroczny kurs organizowany przez KZR INiG lub jednostkę certyfikującą (JC). Kurs organizowany przez JC powinien odzwierciedlać kurs KZR INiG i zawierać wszystkie materiały szkoleniowe KZR INiG. Szkolenia takie podlegają weryfikacji w trakcie audytów JC przeprowadzanych przez KZR INiG (patrz wymogi w zakresie monitorowania wewnętrznego).

5.2. Opis procesu oceny zgodności

Głównym zadaniem procesu oceny zgodności jest sprawdzenie zgodności działań w zakresie realizacji wymagań Systemu KZR INiG oraz określenie efektywności i skuteczności jego funkcjonowania.

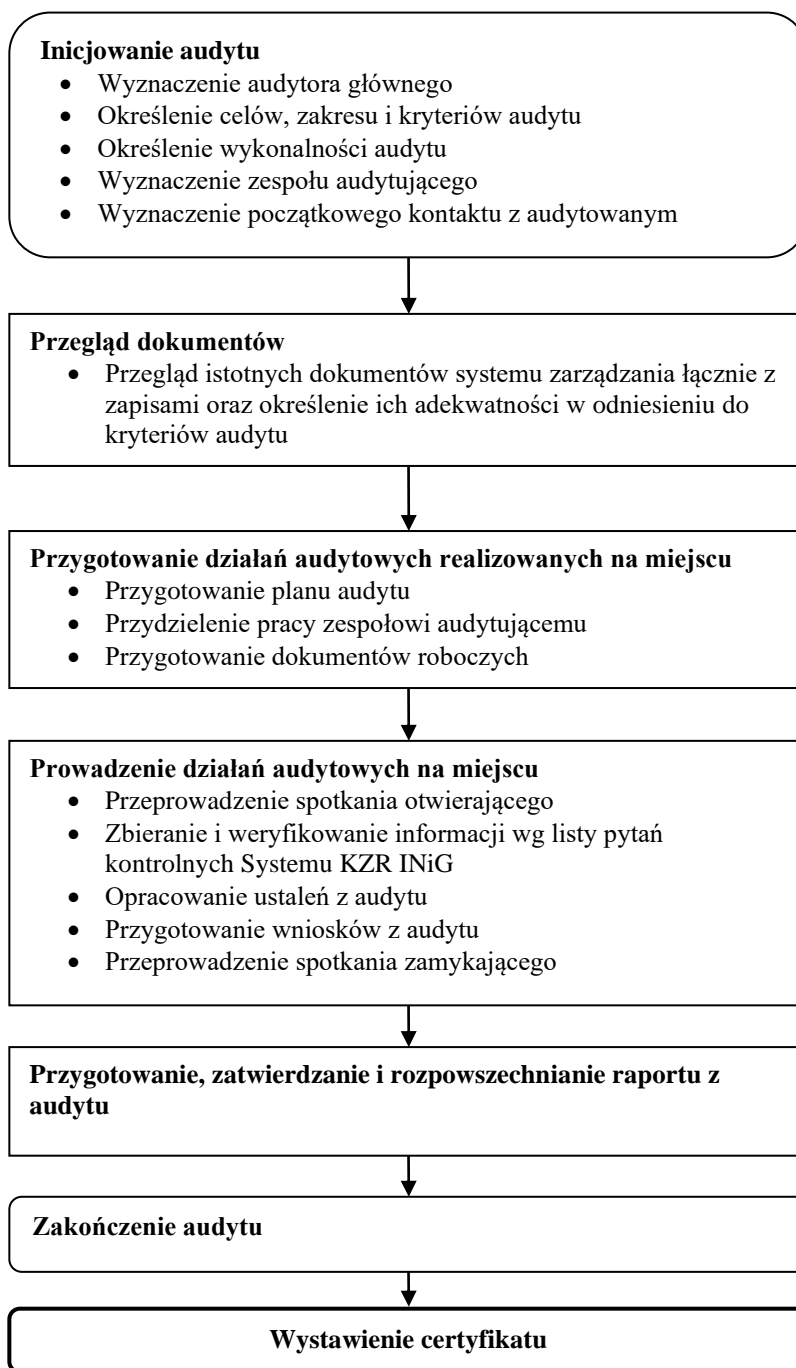
Podmioty gospodarcze podlegają audytowi przed uzyskaniem pozwolenia na udział w systemie. Pierwszy audyt nowego uczestnika systemu jest zawsze w siedzibie. Pierwsza certyfikacja oznacza pierwszą certyfikację wg KZR INiG, natomiast zmiana JC podlega zasadom ponownej certyfikacji. Podobnie, certyfikacja po przerwie to również certyfikacja ponowna.

Jednostka certyfikująca powinna wdrożyć proces doboru i wyznaczania zespołu audytowego, zgodnie z ISO 19011, z uwzględnieniem kompetencji wymaganych do osiągnięcia celów audytu. Zespół audytowy i proces podejmowania decyzji audytowych powinny być zgodne z normą ISO 19011.

Rysunek 1 pokazuje schemat typowego audytu.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 12 z 35

Rysunek 1 – Schemat prowadzenia audytu

Uwaga

Poza wytycznymi ogólnymi, JC powinna również uwzględniać następujące kwestie:

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 13 z 35

- JC wskazuje działania podejmowane przez podmiot gospodarczy, które są istotne pod kątem kryteriów systemu;
- JC wskazuje odpowiednie systemy podmiotu gospodarczego i jego ogólną organizację, w odniesieniu do kryteriów systemu oraz kontroli skutecznego wdrożenia odpowiednich systemów kontroli;
- Plan audytu jest zgodny z analizą ryzyka oraz zakresem i złożonością działań podmiotu gospodarczego. Określa on metody próbkowania w odniesieniu do działalności takiego podmiotu;
- Audytor realizuje plan audytu zbierając dowody zgodnie z określonymi metodami próbkowania oraz wszelkie istotne dowody dodatkowe, na których oparte będą wnioski weryfikatora;
- Audytor może wnioskować do podmiotu o udostępnienie wszelkich brakujących elementów ścieżek audytu, wyjaśnienie odchyłeń lub zrewidowanie twierdzeń lub obliczeń, przed przygotowaniem ostatecznego wniosku z weryfikacji;
- Przed ponowną certyfikacją podmiotu gospodarczego, u którego uprzednio stwierdzono poważną niezgodność lub jakikolwiek inny aspekt obowiązkowych kryteriów zrównoważonego rozwoju, audytor powinien ocenić stopień takiej niezgodności lub podać to do wiadomości systemu dobrowolnego wg którego podmiot przechodzi proces ponownej certyfikacji. Wymóg ten dotyczy wszelkich innych systemów dobrowolnych, których uczestnikiem jest podmiot gospodarczy.

Niezgodności

Niezgodności zawsze ocenia się z punktu widzenia ryzyka sprzedania materiałów niespełniających KZR jako spełniających KZR.

Podmioty gospodarcze nie mogą składać oświadczeń dotyczących zrównoważonego rozwoju w okresie zawieszenia.

Zawieszona podmioty nie mogą dołączać do innego systemu dobrowolnego do momentu zniesienia okresu zawieszenia. KZR INiG nie akceptuje podmiotów gospodarczych, których certyfikat został zawieszony przez inny system dobrowolny, do momentu rozwiązania wszystkich kwestii będących podstawą zawieszenia.

Niezgodności krytyczne

obejmują celowe naruszenie norm systemu dobrowolnego, jak oszustwo, nieodwracalna niezgodność lub niezgodność zagrażająca integralności programu dobrowolnego

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 14 z 35

Przykłady: przekształcenie gruntów sprzeczne z Art. 29 (3 7), celowa produkcja odpadów lub pozostałości (np. mieszanie oleju roślinnego z UCO)

Podmiotom gospodarczym ubiegającym się o certyfikację nie wydaje się certyfikatu. W przypadku audytów w nadzorze lub ponownej certyfikacji, niezgodności krytyczne prowadzą do natychmiastowego zawieszenia certyfikatu. Podmioty gospodarcze mają do 30 dni na odniesienie się do wszelkich niezgodności krytycznych. W przeciwnym razie certyfikat zostaje cofnięty. W przypadku cofnięcia certyfikatu, podmiot gospodarczy nie może przejść certyfikacji wg Systemu KZR INiG przez okres trzech miesięcy od daty utraty ważności certyfikatu. Dotyczy to także poważnych niezgodności krytycznych wykrytych w ramach innych, dobrowolnych systemów.

Jednostka certyfikująca powinna natychmiast poinformować Administratora Systemu KZR INiG o przypadku niezgodności krytycznych. Zależnie od stopnia niezgodności, KZR INiG może narzucić odpowiednie zalecenia (np. żądanie dodatkowych dokumentów lub uczestnictwo audytora KZR INiG w audycie itp.).

Niezgodności krytyczne wykryte w trakcie audytów w nadzorze lub recertyfikacyjnych, lub w ramach procesu kontroli wewnętrznej lub skarg systemu dobrowolnego prowadzą do natychmiastowego cofnięcia certyfikatu dla podmiotu gospodarczego.

Niezgodności poważne

Grupa ta obejmuje brak spełnienia obowiązkowych wymagań Dyrektywy (UE) 2018/2001, jeśli niezgodność jest w formie potencjalnie odwracalnych, powtarzających się i systemowych problemów lub aspektów, które pojedynczo, lub w połączeniu z innymi niezgodnościami, mogą skutkować zasadniczymi awariami systemu.

Przykłady: systemowe problemy ze zgłaszanym bilansem masy lub raportowanymi danymi w zakresie GHG

Certyfikat może zostać wydany po zatwierdzeniu poprawki lub działań naprawczych przez audytora głównego. Niezgodności poważne należy rozwiązać w ciągu 40 dni. W wyjątkowych okolicznościach dopuszczalne jest przedłużenie terminu o 30 dni, które wymaga wcześniejszej zgody systemu dobrowolnego. Brak usunięcia poważnej niezgodności w ustalonym terminie skutkuje tymczasowym zawieszeniem certyfikatu, na maksimum 40 dni. Konsekwencją braku rozwiązania kwestii niezgodności w tym terminie jest cofnięcie certyfikatu.

W przypadku niezgodności poważnych, zaleca się przeprowadzenie audytu przeglądowego nie później niż sześć miesięcy od daty wydania certyfikatu. Podlega to decyzji audytora głównego.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 15 z 35

Niezgodności drobne

obejmuje aspekty, które skutkują ograniczonym wpływem, odosobnionymi lub tymczasowymi przerwami, są niesystematyczne i nie skutkują zasadniczym błędem w przypadku braku skorygowania.

Audytory główny decyduje o terminie skorygowania niezgodności, który jednak nie może przekraczać 12 miesięcy. Brak dotrzymania terminu skutkuje odrzuceniem wydania certyfikatu.

Certyfikat może zostać wydany po zatwierdzeniu poprawki lub działań naprawczych przez audytora głównego.

Przykład: pominięcie parametru w obliczeniach danych GHG, który nie ma istotnego wpływu na zgłaszaną intensywność emisji GHG.

W uzasadnionych przypadkach, główny audytor może podjąć decyzję o audycie w nadzorze.

5.3 Wiarygodność i rzetelność danych

Do wykazania spełnienia wymagań Systemu, o których mowa w dyrektywie RED II, konieczne jest przedstawienie wiarygodnych i rzetelnych danych. W zależności od zakresu audytu, zakres weryfikowanych danych jest różny. Szczegółowy opis zarówno wymagań co do źródła danych, ich typów jak i sposobów weryfikacji, w zależności od audytowanego obszaru, znajduje się w następujących dokumentach:

System KZR INiG/	Nr dokumentu	Nazwa dokumentu
<i>System KZR INiG/</i>	4	<i>/Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – tereny zasobne w pierwiastek węgiel</i>
<i>System KZR INiG/</i>	5	<i>/Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – różnorodność biologiczna</i>
<i>System KZR INiG/</i>	6	<i>/Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – wymogi i normy w dziedzinie rolnictwa i ochrony środowiska</i>
<i>System KZR INiG/</i>	7	<i>/Wytyczne w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy</i>
<i>System KZR INiG/</i>	8	<i>Wytyczne w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów w cyklu życia</i>

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.		Strona 16 z 35

<i>System KZR INiG/</i>	<i>11</i>	<i>/Biomasa leśna</i>
-------------------------	-----------	-----------------------

W przypadku obliczania rzeczywistych wartości emisji gazów cieplarnianych (GHG) audytorom należy przekazać odpowiednie informacje z dużym wyprzedzeniem. Obejmuje to dane wejściowe, wszelkie istotne dowody, informacje w zakresie czynników emisji oraz stosowanych wartości standardowych, a także ich źródła odniesienia, obliczenia emisji GHG oraz dowody powiązane ze stosowaniem jednostek ograniczania emisji (e_{ccr} , e_{ccs} , e_{sca}).

Każda zmiana metodologii obliczeń (używanych wartości standardowych emisji GHG, itp.) wprowadzona w okresie ważności certyfikatu musi zostać zatwierdzona przez audytora. Szczególną ostrożność należy zachować w przypadku weryfikacji zastosowanych wartości standardowych. Audytor powinien sprawdzić, czy technologia procesu i surowce oraz biomasa odpowiadają opisowi i zakresowi. W szczególności, audytor jest zobowiązany do zweryfikowania nośnika energii pod kątem przetwarzania, odległości transportowej, stosownie do przypadku.

Audytowane podmioty gospodarcze zobowiązane są podać nazwy wszystkich systemów, w których uczestniczą i udostępnić audytorowi/audytorom wszystkie odpowiednie informacje, w tym dane bilansu masy, raporty z audytów, itp. Nieprzedstawienie takich informacji traktowane jest jako poważna niezgodność. Uczestnicy Systemu zobowiązani są natychmiast informować KZR INiG o cofnięciu certyfikatu zrównoważonej produkcji wydanego przez inny, dobrowolny system. KZR INiG będzie oceniał każdy przypadek indywidualnie i zadecyduje, jakie działania należy podjąć. Zalecenia przekazywane są jednostce certyfikującej (jeśli dotyczy) i używane są jako dane wejściowe do analizy ryzyka.

Audytor zobowiązany jest zweryfikować całość bilansu masy, nawet jeśli prowadzony jest on według więcej niż jednego systemu dobrowolnego.

5.4. Audyt

KZR INiG wymaga, aby podmioty gospodarcze pomyślnie przeszły audyt wstępny, zanim umożliwi im uczestnictwo w systemie. Audyt wstępny nowego uczestnika KZR INiG lub recertyfikacja obecnego uczestnika odbywają się zawsze na miejscu i powinny dostarczyć, jako minimum, gwarancje skuteczności jego procesów wewnętrznych. W zależności od analizy ryzyka podmiotu gospodarczego, prawdziwość jego oświadczeń można poddać ograniczonemu poziomowi ufności. Na podstawie wyników audytu wstępnego te podmioty gospodarcze, które uznane zostaną za podmioty o niskim ryzyku można poddać dalszym audytom o ograniczonej ufności. Decyzja w zakresie certyfikacji podejmowana jest przez recenzenta technicznego, który nie stanowi części zespołu audytującego. W trakcie przygotowywania wstępnego audytu na miejscu oraz dalszych audytów w nadzorze i recertyfikacyjnych, audytor powinien przeprowadzić odpowiednią analizę profilu ryzyka

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 17 z 35

ogólnego podmiotów gospodarczych. W oparciu o wiedzę zawodową audytora oraz informacje przekazane przez podmiot gospodarczy, analiza ta powinna uwzględniać nie tylko poziom ryzyka konkretnego podmiotu, ale także łańcucha dostaw (np. w przypadku podmiotów gospodarczych zajmujących się materiałami wymienionymi w Załączniku IX do Dyrektywy (UE) 2018/2001). Intensywność audytu, jego zakres lub obie te wartości należy dostosować do poziomu określonego ryzyka ogólnego, aby zapewnić odpowiedni poziom zaufania do prawdziwości informacji dostarczanych przez podmioty gospodarcze, ze zmniejszeniem ryzyka w razie istotnych przeinaczeń.

5.4.1. Rolnicy

Audyt grupowy rolników możliwy jest tylko dla jednorodnych grup rolników. Audyty grupowe pod kątem spełnienia kryteriów dotyczących gruntów są dozwolone, jeśli gospodarstwa są położone blisko siebie i mają podobną charakterystykę. Audyty grupowe w celu obliczenia wskaźników emisji gazów cieplarnianych dla grupy są dopuszczalne tylko wtedy, gdy producenci mają podobne systemy produkcji oraz uprawy. Zagajniki o krótkiej rotacji również podlegają zasadom certyfikacji rolników.

Ogólnie audyt grupowy powinien być prowadzony w siedzibie audytowanego, tzn. audytorzy odwiedzają poszczególne gospodarstwa, w których uprawiane są surowce. W niektórych przypadkach dopuszczane są jednak audyty dokumentów (kiedy kontrola dokumentów zapewnia taki sam poziom ufności jak audyt w siedzibie audytowanego, jednak kontrola dokumentów nie obowiązuje rolników dostarczających odpady i pozostałości rolnicze). Kontrole dokumentów należy przeprowadzić na tym samym poziomie ryzyka (patrz analiza ryzyka). Dodatkowo, przed zdecydowaniem się na kontrolę dokumentów, audytor musi rozważyć dostępność:

- wysokiej jakości zdjęć satelitarnych obszarów upraw i baz danych dotyczących na przykład obszarów chronionych, obszarów o wysokiej bioróżnorodności, torfowisk, itp. (zarówno aktualnych jak i na dzień 1 stycznia 2008 r.);
- wiarygodnych dokumentów potwierdzających status gruntu (zarówno aktualnych jak i na dzień 1 stycznia 2008 r.). Za wiarygodne uznaje się dokumenty wystawione przez instytucje rządowe (np. rejestr gruntów) lub dokumenty, w tym zdjęcia satelitarne, potwierdzające uczestnictwo w systemie dopłat UE (wzajemna zgodność).

Możliwa jest kontrola dokumentów połączona z audytem na miejscu. Jeśli dokumenty dostarczone przez rolnika nie potwierdzają w pełni statusu gruntów lub zdjęcia satelitarne są słabej jakości, konieczna jest kontrola dokumentów i wizja lokalna. W takich przypadkach, oceny na miejscu, jak rozmowy z ekspertami lub lokalną społecznością, mogą dostarczyć dodatkowych, niezbędnych informacji. Więcej wytycznych w zakresie weryfikacji statusu gruntów można znaleźć na stronie internetowej KE

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 18 z 35

http://ec.europa.eu/energy/sites/ener/files/2011_bsc_inventory_of_data_sources_and_methodologies.pdf.

Wywiady z lokalnymi ekspertami lub społecznościami powinny uwzględniać, na przykład:

- dobór odpowiedniej liczby i różnorodności ludności miejscowej;
- w razie potrzeby, poufność;
- odpowiednią dokumentację: nazwiska i dane kontaktowe, notatki z rozmów, kopie korespondencji i/lub dokumentów pisemnych;
- notatki lub inne informacje wskazujące sposób weryfikacji lub potwierdzenia uzyskanych informacji.

Identyfikacja poważnej niezgodności na poziomie rolnika nie skutkuje bezpośrednim wycofaniem certyfikatu dla FGP. Jednak konieczna jest korekta bilansu masy FGP. Nieprawidłowy bilans masy po korekcie oznacza poważną niezgodność FGP.

5.4.2. Tartaki

Tartaki to miejsce pochodzenia i mogą być audytowane indywidualnie lub jako część grupy - niezależnie od lokalizacji. Populacja próby tartaków podlega audytowi na miejscu podczas certyfikacji wstępnej, ale może być audytowana zdalnie dla potrzeb certyfikacji ponownej. Certyfikacja ponowna oznacza również certyfikację przez inną jednostkę certyfikującą, jednak nadal w ramach systemu KZR INiG.

Kontrola dokumentów jest możliwa, jeśli:

- kontrola dokumentów zapewnia ten sam poziom ufności, co audyt na miejscu;
- tartak jest certyfikowany wg FSC lub PEFC, pod warunkiem, że raport dostarczony zostanie do audytora przed audytem, a zakres certyfikacji FSC/PEFC obejmuje odpady;
- tartak jest zarejestrowany przez organ krajowy; oraz
- dostępne są wiarygodne dokumenty. 'Wiarygodne' oznacza dokumenty wystawione przez agencje rządowe lub dokumenty przekazane agencjom rządowym w celu potwierdzenia pochodzenia biomasy, zgodnie z ustawodawstwem krajowym;
- audytor jest w stanie ustalić, czy trociny (lub inne pozostałości) wytwarzane przez tartak są spójne z wielkością obiektu oraz produkcją produktu(ów) głównego(ych) (tj. pozostałości nie są umyślnie wytwarzane, kosztem produktu głównego).

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 19 z 35

5.4.3. Pierwsze punkty skupu (FGP)

Poniższe zasady obowiązują wszystkie rodzaje grup (odbiór odpadów i pozostałości, uprawy, biomasa leśna, odpady i pozostałości rolnicze, trociny itp.). Podmiot gospodarczy kupujący biomasę od miejsc pochodzenia przejmuje obowiązki określone dla FGP, niezależnie od tego czy posiada inny zakres certyfikacji.

Miejsca pochodzenia biomasy można audytować osobno lub w ramach grupy. Miejsca pochodzenia dostarczające biomasę do pierwszego punktu skupu lub rolników będących członkami organizacji rolniczych i spółdzielni można traktować jako grupę. To samo dotyczy właścicieli zagajników o krótkiej rotacji.

Audyt pierwszego punktu skupu jest obowiązkowy, a siedziba podlega audytowi raz do roku.

Certyfikat wydawany jest pierwszemu punktowi skupu lub centrali organizacji.

Przed wydaniem certyfikatu, audytor musi zagwarantować przeprowadzenie i zakończenie weryfikacji konkretnych miejsc pochodzenia.

Dobór próby

Minimalna liczba miejsc pochodzenia poddawanych kontroli losowej to pierwiastek kwadratowy miejsc pochodzenia (x , gdzie x to liczba miejsc pochodzenia) lub 10%, zależnie od tego, która z tych wartości jest wyższa, zaokrąglona w górę do najbliższej liczby całkowitej. Próba musi być reprezentatywna dla całej grupy i ustalana za pomocą kombinacji ryzyka i doboru losowego (minimum 25% próby powinno być wybrane losowo). Całkowita liczba audytowanych PoO obliczana jest poprzez pomnożenie pierwiastka kwadratowego przez czynniki ryzyka (patrz punkt 6 Ocena ryzyka). PoO wybrane do audytu powinny się różnić z roku na rok.

Wykrywanie niezgodności

W przypadku wykrycia poważnego naruszenia zasad KZR INiG przez miejsce pochodzenia, dane miejsce pochodzenia (PoO) nie może już dostarczać zrównoważonych surowców do pierwszego punktu skupu (FGP). Powinno to zostać odzwierciedlone w bilansie masowym FGP i wprowadzonych niezbędnych korektach. Jeśli, po korekcie, bilans masowy będzie ujemny, oznacza to wykrycie poważnej niezgodności.

Jeśli jakkolwiek niezgodność zostanie wykryta u więcej niż 3,0% dostawców, czynnik ryzyka wzrasta o jeden poziom (np. ryzyko niskie zwiększa się do średniego, a średnie do wysokiego). W konsekwencji, próba audytowanych PoO jest odpowiednio zwiększana. Jeśli podstawowe ryzyko oceniono na wysokie, liczba audytowanych miejsc pochodzenia jest podwajana.

W przypadku wykrycia systemowej niezgodności dostawców, należy ją traktować jako niezgodność krytyczną FGP.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 20 z 35

Pierwszy punkt skupu odpadów/pozostałości

Odpady zdefiniowane są w art. 3 (1) dyrektywy w sprawie odpadów 2008/98/WE. Zgodnie z tą definicją „odpady” oznaczają każdą substancję lub przedmiot, których posiadacz pozbywa się, zamierza się pozbyć, lub do których pozbycia został zobowiązany¹. Definicja nie obejmuje materiałów lub substancji, które zostały celowo zmodyfikowane, aby spełniać wymogi tej definicji (np. przez dodanie odpadów do materiału, który nie był odpadem).

Pozostałości mogą obejmować:

- pozostałości z rolnictwa, akwakultury, rybołówstwa i leśnictwa, oraz
- pozostałości przemysłowe.

Pozostałość to substancja niebędąca zamierzonym(-i) produktem(-ami) końcowym(-i) procesu produkcji; nie jest głównym celem procesu produkcji, który to nie został specjalnie zmodyfikowany w celu jej uzyskania.

Przykłady pozostałości to surowa gliceryna, smoła oleju talowego i obornik.

Weryfikacja musi objąć pełną kontrolę pochodzenia produktu, od jego początków (tj. od podmiotu gospodarczego wytwarzającego odpady lub pozostałości).

Audytór musi ustalić, czy materiał stanowi odpad czy pozostałość w punkcie łańcucha dostaw, z którego pochodzi materiał.

Należy sprawdzić, czy odpady/pozostałości nie powstały na skutek celowego dodania substancji odpadowych do pełnowartościowego towaru. W szczególności, audytór jest zobowiązany do zweryfikowania zastosowanych czynników, szczególnie w przypadku pozostałości, aby zapewnić brak modyfikacji procesu celem wytwarzania większej ilości odpadów lub pozostałości.

W przypadku wykorzystania jako surowca odpadów i pozostałości, audytór jest zobowiązany do weryfikacji ich pochodzenia.

Wszystkie pierwsze punkty odbioru/odbioru i utylizacji odpadów/pozostałości podlegają osobnemu audytowi. Zasady prowadzenia audytu i wydawania certyfikatu pierwszym punktem zbierania/utylizacji odpadów/pozostałości są identyczne jak dla pozostałych podmiotów uczestniczących w Systemie KZR INiG z uwzględnieniem poniższych uszczegółowień.

Podczas audytu punktu zbierania/zbierania i utylizacji odpadów i/lub pozostałości weryfikowana jest poprawność prowadzenia systemu bilansu masy u przedsiębiorcy, jak również i weryfikacja pochodzenia surowca oraz poprawność prowadzenia obliczeń emisji GHG – jeśli dotyczy.

¹ Dotyczy to również materiałów, które muszą być wycofane z rynku ze względów zdrowotnych lub bezpieczeństwa.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 21 z 35

Przed audytem punktu zbiórki, wszystkie z nich muszą przekazać audytorowi spis wszystkich miejsc pochodzenia, które podpisały deklarację własną. Audytor potwierdzi istnienie co najmniej pierwiastka kwadratowego miejsc pochodzenia na liście. Weryfikacja może być przeprowadzona zdalnie, o ile nie istnieją wątpliwości odnośnie istnienia miejsc pochodzenia. Podczas audytu pierwszego punktu zbiórki odpadów/pozostałości/ punktu zbiórki i utylizacji odpadów/pozostałości, przeprowadzana jest także kontrola w miejscu powstania odpadów/pozostałości. Audytowi, który może zostać oparty na próbie w przypadku audytu grupowe, podlegają miejsca powstania dostarczające jedną lub więcej ton odpadów lub pozostałości na miesiąc. Próba obliczana jest jako pierwiastek kwadratowy liczby dostawców odpadów/pozostałości dostarczających ponad jedną tonę na miesiąc (zaokrąglony do najbliższej liczby całkowitej), pomnożony przez współczynnik określony w rozdziale 6. Próbę dobiera się z uwzględnieniem:

- wielkości dostaw,
- różnorodności surowca,
- różnorodności przedsiębiorstw produkujących odpady/pozostałości.

W razie potrzeby audytorzy mają prawo przeprowadzania kontroli w miejscu pochodzenia odpadów/ pozostałości (np. w restauracjach), bez względu na ilość dostarczonego materiału.

Podczas kontroli w miejscu pochodzenia odpadów/ pozostałości ich dostawca ma obowiązek potwierdzić ustalenia procesu weryfikacji.

Wyniki audytu (tzn. ustalenia, niezgodności, stwierdzenie zgodności z Systemem KZR INiG, uwagi) muszą zostać zawsze potwierdzone przez dostawcę odpadu/pozostałości.

Podmioty muszą podać audytorom nazwy wszystkich systemów dobrowolnych, w których działają i udostępnić wszystkie odpowiednie informacje, np. pełne zapisy dotyczące bilansu masy.

W przypadku audytu odpadów/pozostałości zbieranych z gospodarstw domowych audytor, na podstawie dokumentów lub - jeśli to konieczne - kontroli na miejscu, musi zweryfikować pochodzenie tych surowców.

W dokumentacji audytowej należy prowadzić zapisy dotyczące analizy i oceny ryzyka, jak również metody doboru próby.

Podmiot gospodarczy posiadający więcej niż jeden punkt zbiórki odpadów/pozostałości lub pośredni punkt zbiórki będzie traktowany jak podmiot prowadzący działalność w wielu miejscach i, jako taki, będzie podlegał tym samym procedurom audytowym, jak normalny podmiot prowadzący działalność w wielu miejscach.

Ilość weryfikowanych na miejscu dostawców odpadów/pozostałości dla każdej lokalizacji określana jest odrębnie, tzn. dla każdej lokalizacji wyznaczany jest pierwiastek kwadratowy

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 22 z 35

z liczby dostawców dostarczających powyżej 1 tony miesięcznie, zaokrąglany do najbliższej liczby całkowitej.

Audytorzy oceniają nie tylko dokumenty powiązane z partią odpadów/pozostałości, ale także poddają je oględzinom i ocenie właściwości fizycznych oraz chemicznych.

Audyt w nadzorze jest obowiązkowo przeprowadzany przez jednostkę certyfikującą sześć miesięcy po pierwszej (wstępnej) certyfikacji. W przypadku punktów odbioru i handlarzy zajmujących się zarówno odpadami i pozostałościami oraz materiałami świeżymi (np. olejami roślinnymi), dodatkowy audyt w nadzorze przeprowadzany jest po trzech miesiącach od pierwszego audytu certyfikującego (obejmujący pierwszy okres bilansu masy).

Częstotliwość i intensywność w procedurze audytowej musi odzwierciedlać poziom ryzyka (np. w przypadku podmiotów gospodarczych zajmujących się materiałami z Załącznika IX). W przypadku recertyfikacji, jeśli poziom ryzyka jest wysoki, audyt w nadzorze przeprowadzany jest w ciągu 4 miesięcy od daty wystawienia certyfikatu. Po takim audycie należy przeprowadzić nową analizę ryzyka. W przypadku średniego poziomu ryzyka, audyt w nadzorze należy przeprowadzić w ciągu 7 miesięcy. Wielkość próby audytowanych dokumentów zwiększa się odpowiednio.

Specjalnym przypadkiem punktu zbiórki odpadów to przedsiębiorstwo odbierające odpady komunalne. W takim przypadku nie jest potrzebna deklaracja własna oraz weryfikacja miejsc pochodzenia (PoO). Audytor weryfikuje ilość odpadów komunalnych przekazywanych odbiorcy(-om) w oparciu o szacunkową powierzchnię obszaru odbioru odpadów oraz oficjalne dane statystyczne w zakresie ilości odpadów na mieszkańca.

5.4.4. Podmioty prowadzące działalność w wielu miejscach

Jeżeli podmiot posiadający magazyn/ zbiorniki, gdzie biomasa nie jest przetwarzana, prowadzi swoją działalność w więcej niż jednym miejscu (podmiot gospodarczy działający w wielu lokalizacjach) i posiadają one wspólny system zarządzania, można stosować następujące zasady. Minimalna liczba miejsc podlegających kontroli wynosi pierwiastek kwadratowy z całkowitej liczby miejsc należących do tego podmiotu, w zaokrągleniu do najbliższej liczby całkowitej. Wielkość próby do audytowania można zwiększyć na podstawie oceny przez audytora. Główna siedziba podlega audytowi raz do roku. Przed wydaniem certyfikatu podmiotowi gospodarczemu audyt musi zostać przeprowadzony i zakończony we wszystkich miejscach.

Kryteria wyboru audytowanych miejsc są następujące:

- dobór losowy;
- wyniki audytów wewnętrznych;

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 23 z 35

- wielkość tych miejsc (zaleca się różnicowanie).

W przypadku pierwszej certyfikacji wymagany jest audyt wybranych obiektów na miejscu. Jednak, jeśli centrala wdrożyła system planowania zasobów przedsiębiorstwa (ERP), który obejmuje wszystkie lokalizacje i dostępne są dokumenty potwierdzające legalizację urządzeń pomiarowych, audyt można przeprowadzić zdalnie.

Poważne niezgodności wykryte na którymkolwiek obiekcie powodują unieważnienie certyfikatu dla całej firmy.

Dodawanie/usuwanie obiektu(-ów) w trakcie okresu ważności certyfikatu

Jeśli podmiot gospodarczy zamierza dodać magazyn(-y) lub wycofuje się z prowadzenia zrównoważonej działalności w którejkolwiek lokalizacji, zobowiązany jest do poinformowania o tym KZR INiG.

Dodawanie magazynu(-ów)

W takim przypadku ważne, aby zdecydować, czy konieczny jest dodatkowy audyt na miejscu, czy wystarczy kontrola dokumentów. Zastosowanie mają następujące zasady:

- obliczony pierwiastek kwadratowy sumy obiektów pozostaje taki sam – niewymagany dodatkowy audyt na miejscu
- obliczony pierwiastek kwadratowy sumy obiektów jest wyższy niż przed dodaniem lokalizacji, liczba – wartość stanowi różnicę w porównaniu z poprzednią liczbą, a zaktualizowana wartość to liczba obiektów podlegających audytowi na miejscu.

Te same zasady obowiązują w celu ustalenia liczby rolników/miejsc powstawania odpadów/pozostałości do weryfikacji.

Usuwanie lokalizacji

W takim przypadku wymagana jest weryfikacja bilansu masy próby z wycofanych lokalizacji. Próba obliczana jest jako pierwiastek kwadratowy liczby wycofanych lokalizacji. Jeśli wszystkie wymagane dokumenty są dostępne w biurze, może być przeprowadzony jako kontrola dokumentów. Ta sama zasada dotyczy rolników/miejsc pochodzenia odpadów i pozostałości, które dostarczają materiały do pierwszego punktu skupu.

UWAGA

Należy zapoznać się z definicją „lokalizacji”. Lokalizacje, w których odbywa się jedynie działalność biurowa nie są traktowane jako obiekt wg wymogów Systemu KZR INiG.

Powyższe zasady nie obowiązują obiektów przetwórczych, w których przetwarzana jest biomasa. W takich przypadkach, każda wytwórnia podlega osobnemu audytowi miejscowemu.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 24 z 35

5.4.5. Biogazownie, biometanownie

Wszystkie zasady w zakresie audytu przypisane do zakładu przetwórczego mają zastosowanie do biogazowni/biometanowni. Dodatkowo, poniższe zasady obowiązują również:

- Audytor weryfikuje fizyczne przyłącze między biogazownią/biometanownią i siecią gazu ziemnego, na podstawie wizji lokalnej oraz dokumentów;
- Ilości wprowadzane do sieci gazu ziemnego muszą być zgodne z ilościami podanymi w PoSach, uwzględniając straty gazu;
- Audytor weryfikuje odbiorcę, szczególnie, jeśli zadeklarowane wykorzystanie końcowe odpowiada rzeczywistości. Odbiorca może być certyfikowany wg KZR INiG lub nie. Jeśli certyfikacja została przeprowadzona, nie są wymagane dalsze działania. W przeciwnym razie, odbiorca weryfikowany jest w trakcie audytu biogazowni/biometanowni. Odbiorca może posiadać jeden lub więcej punktów poboru, dlatego weryfikowany jest pierwiastek kwadratowy liczby takich punktów. Bilans masowy każdego punktu można zweryfikować zdalnie, pod warunkiem dostępności wiarygodnych dokumentów i nadzoru nad wszystkimi transakcjami przez system ERP. Próba stanowi pierwiastek kwadratowy liczby odbiorców (zaokrąglony do najbliższej liczby całkowitej). **Należy pamiętać o zapewnieniu reprezentatywności próby.** Audytor weryfikuje spójność PoSów wydanych przez biogazownię/biometanownię oraz odbiorcę, fizyczne przyłącze do sieci gazu ziemnego, faktury wystawione przez dostawcę gazu, ilość biogazu/biometanu deklarowaną w stosunku do całkowitej ilości zużytego gazu. W trakcie pierwszych certyfikacji, audyty wybranych odbiorców należy przeprowadzać na miejscu. W trakcie ponownej certyfikacji, audyty można przeprowadzać zdalnie, pod warunkiem, że analiza ryzyka wykazała jego niski poziom, poprzednie audyty nie wykazały niezgodności oraz dostępne są wiarygodne dokumenty;
- W przypadku obliczania oszczędności GHG (elektrownie/ciepłownie) weryfikowana jest poprawność obliczeń;
- Proces audytu uwzględnia ustawodawstwo krajowe w kontekście rozliczania krajowego celu dotyczącego OZE.

6. Ocena ryzyka

Jednostki certyfikujące powinny ustanowić minimalny „poziom ograniczonej ufności” podczas przeprowadzania audytów. „Poziom ograniczonej ufności” informuje o zmniejszeniu ryzyka do dopuszczalnego poziomu w oparciu o negatywną formę

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 25 z 35

stwierdzenia audytora, jak np. „w oparciu o naszą ocenę, nic, co kazałoby nam sądzić, że w dowodach występują błędy, nie zwróciło naszej uwagi”.

Zgodnie z wymaganiami Systemu KZR INiG, przed przeprowadzeniem audytu jednostki certyfikujące są zobowiązane przeprowadzić ocenę ryzyka. Ocena ryzyka obejmuje analizę zagrożeń, które mogłyby prowadzić do istotnego nieprawdziwego oświadczenia w oparciu o zawodową wiedzę weryfikatora oraz informacje przekazane przez podmiot gospodarczy.

Ocena ryzyka powinna uwzględniać wiarygodność podmiotu certyfikowanego. Jeśli podmiot został zamieszczony na listach ostrzegawczych innych systemów certyfikacji (zarówno dobrowolnych jak i państwowych), weryfikowana próba danych powinna zostać odpowiednio zwiększona. W razie potrzeby w analizie ryzyka uwzględniane są ustalenia z procedury składania skarg (zgodnie z KZR INiG/1).

Analiza ryzyka powinna uwzględniać ocenę możliwości technologicznych uzyskania produktu o danej charakterystyce KZR w deklarowanych ilościach.

W przypadku audytu producentów rolnych wykorzystanie współczynników ryzyka z Systemu KZR INiG jest obowiązkowe².

W przypadku stwierdzenia średniego lub wysokiego ryzyka, wybraną reprezentatywną próbę (patrz System KZR INiG /9/, punkt 5.6) należy pomnożyć przez współczynnik ryzyka podany w tabeli poniżej.

Tabela 1. Współczynniki ryzyka dla krajów UE. FGP – rolnictwo (w tym odpady/pozostałości rolnicze)

Ryzyko	Opis	Mnożnik
Niskie	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarstwa rolne znajdują się na terenie Unii Europejskiej - brak znanych informacji o konfliktach związanych ze sposobem użytkowania gruntów - brak zwiększenia powierzchni pod uprawę surowców - kompletność i aktualność dokumentów - dostępne są deklaracje własne producentów rolnych 	1
Średnie	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarstwa rolne nie znajdują się w pobliżu obszarów ryzyka (obszary leśne, torfowiska, tereny podmokłe, tereny o wysokiej różnorodności biologicznej) - nieznaczne zwiększenie powierzchni pod uprawę biomasy 	1,5

² Czynniki te formułowane są na podstawie *These factors are formulated in correspondence to the Guidance document for the evaluation of the equivalence of organic producer group certification schemes applied in developing countries* [Wytycznych w zakresie oceny równoważności systemów certyfikacji grupowe producentów organicznych stosowanych w krajach rozwijających się], 6 listopada 2006 r.

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 26 z 35

	<ul style="list-style-type: none"> - istnieją nieznaczne braki w dokumentacji administracyjnej u pierwszego podmiotu skupującego - deklaracje własne producentów rolnych w zakresie zrównoważonej produkcji biomasy są niepełne lub nieaktualne - w poprzednich audytach stwierdzono niewielkie niezgodności 	
Wysokie	<ul style="list-style-type: none"> - gospodarstwa rolne znajdują się blisko obszarów ryzyka (obszary leśne, torfowiska, tereny podmokłe, tereny o wysokiej wartości biologicznej) - znane są informacje o istniejących konfliktach związanych ze sposobem użytkowania gruntów - zamierzona ekspansja powierzchni pod uprawę biomasy - brak wymaganej dokumentacji systemowej (np. brak deklaracji własnej producenta rolnego może powodować problemy z zagwarantowaniem spełnienia wymagań KZR INiG) - brak działań korygujących po stwierdzeniu niezgodności podczas ostatniego audytu 	2

Podczas audytowania pierwszych punktów zbiórki odpadów/pozostałości, obowiązkowe jest zastosowanie czynników ryzyka określonych przez System KZR INiG.

Tabela 2. Współczynniki ryzyka dla krajów UE. Pierwszy punkt zbierania odpadów/pozostałości (za wyjątkiem leśnych i rolniczych)

Ryzyko	Opis	Mnożnik
Niskie	<ul style="list-style-type: none"> - odpady/ pozostałości odbierane są od stałej grupy dostawców (tych samych, dotyczy dostawców dostarczających powyżej 1 tony miesięcznie) - dokumenty prowadzone są w sposób jasny i przejrzysty, z pełną identyfikowalnością - podczas poprzednich audytów nie stwierdzono niezgodności - przedsiębiorca nie został umieszczony na listach ostrzegawczych innych systemów certyfikacji 	1
Średnie	<ul style="list-style-type: none"> - odpady/pozostałości nie są odbierane od stałej grupy dostawców (dotyczy dostawców dostarczających powyżej 1 tony miesięcznie). - dokumenty prowadzone są w sposób jasny i przejrzysty, z pełną identyfikowalnością - podczas poprzedniego(-ch) audytu(-ów) stwierdzono drobne niezgodności - przedsiębiorca nie został umieszczony na listach ostrzegawczych innych 	1,3

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 27 z 35

	systemów certyfikacji	
Wysokie	<ul style="list-style-type: none"> – odpady/pozostałości nie są odbierane są od stałej grupy dostawców (dotyczy dostawców dostarczających powyżej 1 tony miesięcznie). – istnieją nieznaczne braki w dokumentacji związanej z odbieraniem odpadów/pozostałości – podczas poprzednich audytów stwierdzono poważne niezgodności 	1,8

Kraje spoza UE

Gospodarstwa rolne, pierwsze punkty skupu, pierwsze punkty zbierania odpadów/ pozostałości/ podmioty gospodarcze zbierające i przetwarzające odpady i pozostałości

Jeśli pierwszy punkt skupu otrzymuje surowiec od wielu producentów rolnych i/lub pierwszy punkt zbierania otrzymuje odpady z wielu źródeł, minimalna liczba gospodarstw i/lub źródeł odpadów/ pozostałości, które mają zostać poddane audytowi ustalana jest na podstawie analizy ryzyka i zależy od czynników politycznych, prawnych i ekonomicznych w danym kraju. Analizę ryzyka prowadzi się na podstawie kryteriów podanych w tabeli poniżej.

Tabela 3. Współczynniki ryzyka dla krajów spoza UE. FGP (z wyłączeniem leśnictwa i rolnictwa)

Ryzyko	Opis	Mnożnik
Niskie	<ul style="list-style-type: none"> - podmiot działa w kraju stowarzyszonym z UE - kraj, w którym podmiot działa należy do Międzynarodowej Organizacji Pracy i wdrożył konwencje i zalecenia tej organizacji - audytorowi nic nie wiadomo o naruszaniu przepisów dotyczących dobrych praktyk rolnych i dobrych praktyk w miejscu pracy w kraju działania podmiotu - gospodarstwa rolne nie przylegają do obszarów chronionych, torfowisk, terenów podmokłych, lasów, terenów zielonych, terenów podmokłych, terenów wysokiej różnorodności biologicznej lub obszarów bogatych w węgiel - podczas poprzednich audytów nie stwierdzono niezgodności 	1
	<ul style="list-style-type: none"> - podmiot działa w kraju niestowarzyszonym z UE - kraj, w którym podmiot działa należy do Międzynarodowej Organizacji 	1,8

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 28 z 35

Średnie	Pracy - audytor wie o kilku przypadkach naruszania przepisów dotyczących dobrych praktyk rolnych i dobrych praktyk w miejscu pracy w kraju działania podmiotu - gospodarstwa rolne nie przylegają do obszarów chronionych, torfowisk, terenów podmokłych, lasów, terenów zielonych, terenów podmokłych, terenów wysokiej różnorodności biologicznej lub obszarów bogatych w węgiel - podczas poprzednich audytów nie stwierdzono niezgodności	
Wysokie	- podmiot działa w kraju niestowarzyszonym z UE - kraj, w którym podmiot działa należy do Międzynarodowej Organizacji Pracy - audytor wie o wielu/częstych przypadkach naruszania przepisów dotyczących dobrych praktyk rolnych i dobrych praktyk w miejscu pracy w kraju działania podmiotu - gospodarstwa rolne przylegają do obszarów chronionych, torfowisk, terenów podmokłych, lasów, terenów zielonych, terenów podmokłych, terenów wysokiej różnorodności biologicznej lub obszarów bogatych w pierwiastek węgiel - podczas poprzednich audytów stwierdzono drobne niezgodności	2,1

Minimalna liczba gospodarstw, które trzeba poddać audytowi w takich przypadkach wynosi pierwiastek kwadratowy z x (gdzie x = liczba gospodarstw) razy właściwy mnożnik z tabeli powyżej.

Ostateczny wynik (minimalna liczba gospodarstw, które trzeba poddać audytowi) zaokrągla się do najbliższej liczby całkowitej.

Audyt siedziby głównej pierwszego punktu skupu jest obowiązkowy.

Wytyczne dla audytorów i prowadzenia audytów w gospodarstwach rolnych i podmiotach gospodarczych działających poza UE

Do sprawdzania zgodności z wymaganiami w zakresie wykorzystania gruntów do produkcji biomasy stosować należy te same kryteria jak w EU. Sprawdzanie przeprowadzać należy zgodnie z wymaganiami podanymi w następujących dokumentach Systemu KZR INiG *Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – tereny zasobne w pierwiastek węgiel* (System KZR INiG /4), *Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy – różnorodność biologiczna* (System KZR INiG /5) oraz *Wykorzystanie gruntów rolniczych na cele produkcji biomasy* (System KZR INiG 6).

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 29 z 35

Do sprawdzania zgodności z systemem bilansu masy stosowanym przez producenta używać należy wymagań określonych w **Wytycznych w zakresie sposobu prowadzenia systemu bilansu masy** (*System KZR INiG 7*).

Wymogi dla sprawdzania obliczeń emisji gazów cieplarnianych lub stosowania wartości standardowych określono w **Wytycznych w zakresie sposobu wyznaczania jednostkowych wartości emisji GHG dla biopaliw i biopłynów w cyklu życia** (*System KZR INiG 8*).

Podjąć również należy dodatkowe środki opisane poniżej.

Weryfikacja stosowania dobrych praktyk rolnych

Obejmuje to sprawdzanie procedur zarządzania i kontroli wpływu produkcji rolnej na środowisko. Audytor powinien przeanalizować dokumenty dotyczące zarządzania jakością, szkolenia personelu i podwykonawców, plany i metody rekultywacji gleby i minimalizowania erozji, a następnie dokumenty dotyczące zakupu i stosowania herbicydów i pestycydów, ich magazynowania, pomiaru, mieszania, przygotowanie do oprysku, a także listę osób odpowiedzialnych za ich stosowanie wraz z kwalifikacjami tych osób. Na koniec sprawdzić należy dokumenty dotyczące zakupu, kalibracji, przeglądów i utrzymania maszyn używanych w gospodarstwie, w tym opryskiwaczy. Audytor ma także przejrzeć i ocenić dokumenty dotyczące zakupu i wykorzystania materiału siewnego, używania substancji organicznych (np. nawozów naturalnych), środków zapobiegania i monitorowania szkodników roślin oraz potencjał ich zwalczania.

Audytor ma potwierdzić wiarygodność dokumentów przeprowadzając wizję lokalną w lokalizacjach wskazanych w poszczególnych dokumentach w celu sprawdzenia stosowanych procedur, np. składowania nawozów i środków ochrony roślin, magazynów, miejsc przygotowywania mieszanek do oprysku, itd. Audytorzy powinni także sprawdzić postępowanie z opakowaniami po oprysku i/lub innymi substancjami uznawanymi za szkodliwe dla ludzi i/lub środowiska. Rozstrzygające znaczenie w tym kontekście może mieć np. obecność „dzikich” wysypisk śmieci na terenie gospodarstwa lub w jego pobliżu.

W gospodarstwach hodowlanych audytor musi sprawdzić, czy zwierzęta mają dobre warunki bytowe, są zdrowe i dobrze karmione oraz posiadają opiekę weterynaryjną.

Audytorzy powinni także sprawdzić prawdziwość informacji podanych w dokumentach rozmawiając z odpowiednimi pracownikami. Konkretna pytania dotyczące dobrych praktyk rolnych zawarte są na liście pytań kontrolnych (załącznik 2).

Weryfikacja stosowania dobrych praktyk w miejscu pracy w podmiotach spoza UE

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 30 z 35

Powinno to objąć dwa główne obszary: warunki zatrudniania pracowników oraz warunki w miejscu pracy. Pojęcie „warunki w miejscu pracy” należy rozumieć jako stosunki pracownicze oraz BHP. Zakres sprawdzenia powinien zależeć od ryzyka wystąpienia niepożądanych zdarzeń w miejscu pracy. Przed przeprowadzeniem audytu audytor zobowiązany jest wykonać analizę ryzyka. Ryzyko analizowane jest w oparciu o poniższą tabelę:

Tabela. 4 Analiza ryzyka. Dobre praktyki w miejscu pracy

Ryzyko	Opis
Niskie	<ul style="list-style-type: none"> - podmiot działa w kraju stowarzyszonym z UE - kraj, w którym podmiot działa należy do Międzynarodowej Organizacji Pracy i wdrożył konwencje i zalecenia tej organizacji - audytorowi nie wiadomo o naruszaniu przepisów dotyczących dobrych praktyk w miejscu pracy w kraju działania podmiotu
Średnie	<ul style="list-style-type: none"> - podmiot działa w kraju niestowarzyszonym z UE, - kraj, w którym podmiot działa należy do Międzynarodowej Organizacji Pracy - audytor wie o kilku przypadkach naruszania przepisów dotyczących dobrych praktyk w miejscu pracy w kraju działania podmiotu
Wysokie	<ul style="list-style-type: none"> - podmiot działa w kraju niestowarzyszonym z UE, - kraj, w którym podmiot działa należy do Międzynarodowej Organizacji Pracy - audytor wie o wielu/częstych przypadkach naruszania przepisów dotyczących dobrych praktyk w miejscu pracy w kraju działania podmiotu

W każdym przypadku audytor ma obowiązek przeanalizować dokumenty i procedury związane z zatrudnieniem (umowa o pracę, lista płac, lista szkoleń BHP, instrukcje BHP, instrukcje ppoż., itp.) i zweryfikować ich treść podczas wizji lokalnych w miejscach pracy oraz przez rozmowy z pracownikami. W przypadku średniego lub wysokiego ryzyka wystąpienia niepożądanych zdarzeń w miejscu pracy z pracownikami należy przeprowadzić długie wywiady. Wywiad należy przeprowadzić w sposób zapewniający prywatność. Audytor powinien również poprosić podmiot i pracowników o pisemną deklarację, że podmiot nie stosuje niedozwolonych praktyk. W przypadkach specjalnych (wysokie ryzyko), kiedy istnieje podejrzenie zastraszania pracowników lub zmuszania ich do ukrywania prawdy, audytor może przeprowadzić wywiady z pracownikami emerytowanymi lub zwolnionymi z pracy. Szczegółowa lista pytań dotyczących stosowania dobrych praktyk w miejscu pracy podana jest na liście kontrolnej (załącznik 2).

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 31 z 35

Weryfikacja stosowania dobrych praktyk społecznych w podmiotach spoza UE

Kontrola w zakresie dobrych praktyk społecznych obejmuje badanie interakcji społecznych podmiotu i jego wzajemnych stosunków z lokalną społecznością i innymi interesariuszami. Dobre praktyki społeczne oznaczają także przestrzeganie przepisów krajowych i lokalnych, realizację zobowiązań, umów i kontraktów, utrzymywanie dobrych stosunków ze wszystkimi stronami uczestniczącymi w procesie produkcji lub stronami, na które proces ten wywiera bezpośredni lub pośredni wpływ, utrzymywanie dobrych stosunków ze wszystkimi związanymi grupami zawodowymi bądź społecznymi, w szczególności grupami opartymi o pochodzenie etniczne, religię, przekonania polityczne, narodowość, orientację seksualną, itp. Przed przeprowadzeniem audytu audytor zobowiązany jest wykonać analizę ryzyka. Ryzyko analizowane jest w oparciu o poniższą tabelę:

Tabela. 5 Analiza ryzyka. Dobre praktyki społeczne

Ryzyko	Opis
Niskie	<ul style="list-style-type: none"> - kraj, w którym działa audytowany podmiot posiada stabilny system polityczny i prawny gwarantujący pokojowe przekazanie władzy - kraj, w którym podmiot działa wprowadził przepisy prawne w celu skutecznego ścigania oszustw podatkowych, oszustw księgowych, korupcji, oszukiwania klientów, itp.; przestrzegane są prawa zakazujące prześladowania osób lub grup z powodu przynależności etnicznej, religii, przekonań politycznych, głoszonych wartości, itd. - audytor nie wie o przypadkach bezkarnego prześladowania osób lub grup z powodu przynależności etnicznej, religii, przekonań politycznych, głoszonych wartości, itp. w kraju działania podmiotu - wszelkie spory związane ze stosunkami społecznymi są sprawiedliwie rozpatrywane i rozstrzygane przez sądy w kraju działania podmiotu
Średnie	<ul style="list-style-type: none"> - kraj, w którym działa podmiot audytowany posiada stabilny system polityczny i prawny gwarantujący pokojowe przekazanie władzy, lecz w kraju działają silne grupy i/lub partie polityczne zmierzające do zmiany tego systemu - kraj, w którym podmiot działa wprowadził przepisy prawne w celu skutecznego ścigania oszustw podatkowych, oszustw księgowych, korupcji, oszukiwania klientów, itp.; lecz prawa zakazujące prześladowania osób lub grup z powodu przynależności etnicznej, religii, przekonań politycznych, głoszonych wartości, itd. nie są w pełni przestrzegane - audytor wie o izolowanych przypadkach bezkarnego prześladowania osób lub grup z powodu przynależności etnicznej, religii, przekonań politycznych, głoszonych wartości, itp. w kraju działania podmiotu - spory związane ze stosunkami społecznymi nie zawsze są właściwie rozpatrywane i rozstrzygane przez sądy w kraju działania podmiotu
Wysokie	<ul style="list-style-type: none"> - kraj, w którym działa podmiot audytowany posiada niestabilny system polityczny - kraj, w którym podmiot działa nie posiada systemu prawnego w celu skutecznego ścigania oszustw podatkowych, oszustw księgowych, korupcji, oszukiwania klientów, itp.; brak jest praw zakazujących prześladowania osób lub grup z powodu przynależności etnicznej, religii,

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Data: 23.09.22
		Strona 32 z 35

	<p>przekonań politycznych, głoszonych wartości, itd.</p> <ul style="list-style-type: none"> - audytor wie o wielu przypadkach bezkarnego prześladowania osób lub grup z powodu przynależności etnicznej, religii, przekonań politycznych, głoszonych wartości, itp. w kraju działania podmiotu - spory związane z niezgodnościami w zakresie stosunków społecznych nie są właściwie i sprawiedliwie rozpatrywane i rozstrzygane przez sądy w kraju działania podmiotu, - w kraju działania podmiotu mają miejsce akty przemocy (grupy zbrojne, grupy przestępcze, itp.) o charakterze politycznym, religijnym, własnościowym, związane z głoszonymi wartościami, itd.
--	--

W każdym przypadku audytor musi przeprowadzić analizę następujących dokumentów: umowy, kontrakty, zobowiązania, wpływy, akty własności.

W przypadku średniego i wysokiego ryzyka audytor powinien przeprowadzić dodatkowe rozmowy z pracownikami dotyczące przestrzegania dobrych praktyk społecznych oraz powinien skonsultować się z innymi podmiotami prowadzącymi współpracę handlową z podmiotem audytowanym i/lub skonsultować się z lokalnymi społecznościami, związkami zawodowymi, wykonawcami, podwykonawcami, urzędami, itp. w celu sprawdzenia informacji uzyskanych od audytowanego podmiotu. Audytor powinien również poprosić podmiot i pracowników o pisemną deklarację, że podmiot nie stosuje niedozwolonych praktyk. W przypadkach specjalnych (wysokie ryzyko) audytor powinien skonsultować się z organizacjami międzynarodowymi (organizacjami pozarządowymi, religijnymi, charytatywnymi, praw człowieka, itp.), lecz tylko jeśli posiadają one wiarygodne informacje o audytowanym podmiocie. Szczegółowa lista pytań dotyczących stosowania dobrych praktyk społecznych została podana w liście kontrolnej (Załączniku 2).

7. Zmiany w stosunku do wersji poprzedniej

Data	Rozdział	Poprzednie wymaganie	Aktualne wymaganie
5.05.2022	5.1.1.	<p>Audytorzy weryfikujący podmioty gospodarcze według konkretnej ścieżki oceny muszą posiadać konkretną wiedzę, potwierdzoną przez wykształcenie, szkolenia i doświadczenie zawodowe (minimum 2 lata).</p> <p>-</p>	<p><u>Zmieniono ustęp 1 punkt 6:</u> Audytorzy weryfikujący podmioty gospodarcze według konkretnej ścieżki oceny muszą posiadać konkretną wiedzę, potwierdzoną przez wykształcenie, szkolenia i doświadczenie zawodowe.</p> <p><u>Dodano punkt 7:</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • W przypadku audytów grupowych powinni posiadać doświadczenie w ich przeprowadzaniu.

**System certyfikacji zrównoważonej
produkcji biopaliw, paliw z
biomasy i biopłynów**
**Wytyczne dla audytora
i prowadzenia audytu.**

Wydanie: 2

Data: 23.09.22

Strona 33 z 35

5.05.2022	5.1.1.	-	<p><u>Dodano w kolumnie 2, rzędzie 1 tabeli:</u></p> <p>Zawsze w przypadku istotnej zmiany metodyki obliczania emisji GHG należy przejść szkolenie przypominające. KZR INiG informuje o istotnej zmianie i konieczności przejścia szkolenia przypominającego.</p> <p><u>Dodano w kolumnie 2, rzędzie 3:</u></p> <p>Jeśli audytowany podmiot zajmuje się biomasą stałą z drewna, od audytora wymaga się uprawnień brakerskich (szkolenie sześciodniowe) lub wykształcenia leśniczego.</p>
	5.1.1.	Punkt zbiórki pozostałości leśnych	<p><u>Zmieniono kolumnę 1, rząd 4:</u></p> <p>Punkt odbioru biomasy leśnej</p>
	5.2	-	<p><u>Dodano podpunkt <i>Nie zgodności krytyczne:</i></u></p> <p>[...] Niezgodności krytyczne wykryte w trakcie audytów w nadzorze lub recertyfikacyjnych, lub w ramach procesu kontroli wewnętrznej lub skarg systemu dobrowolnego prowadzą do natychmiastowego cofnięcia certyfikatu dla podmiotu gospodarczego.</p>
	5.4.3.	Podczas audytu punktu zbierania/zbierania i utylizacji odpadów i/lub pozostałości przeprowadzana jest także kontrola w miejscu powstania odpadów/pozostałości (audyt na miejscu). Weryfikacji na miejscu podlega pierwiastek kwadratowy z liczby dostawców odpadów/pozostałości dostarczających powyżej 1 tony miesięcznie, po zaokrągleniu do najbliższej liczby całkowitej.	<p><u>Zmiany w podpunkcie <i>Pierwszy punkt zbiórki odpadów/pozostałości:</i></u></p> <p>[...] Podczas audytu pierwszego punktu zbiórki odpadów/pozostałości/ punktu zbiórki i utylizacji odpadów/pozostałości, przeprowadzana jest także kontrola w miejscu powstania. Audytowi, który może zostać oparty na próbie w przypadku audytu grupowe, podlegają miejsca powstania dostarczające jedną lub więcej ton odpadów lub pozostałości na miesiąc.</p>
5.05.2022	6	Współczynniki ryzyka dla krajów spoza UE. FGP	<p><u>Zmieniono nazwę Tabeli 3.</u></p> <p>Współczynniki ryzyka dla krajów spoza UE. FGP (z wyłączeniem leśnictwa i rolnictwa)</p>

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 34 z 35

--	--	--	--

8. Literatura

- ⁱ EN ISO 14040, Zarządzanie środowiskowe – Ocena cyklu życia – Zasady i struktura.*
- ⁱⁱ ISO 14064-3, Gazy cieplarniane – Część 3: Specyfikacja i wytyczne walidacji oraz weryfikacji asercji dotyczących gazów cieplarnianych.*
- ⁱⁱⁱ ISO 14065, Gazy cieplarniane – Wymagania dla jednostek prowadzących walidację i weryfikację dotyczącą gazów cieplarnianych do wykorzystania w akredytacji lub innych formach uznawania.*

9. Wykaz załączników

- 1. Załącznik 1 – Wzór deklaracji poufności*
- 2. Załącznik 2 – Lista pytań kontrolnych Załączany osobno*

	System certyfikacji zrównoważonej produkcji biopaliw, paliw z biomasy i biopłynów	Wydanie: 2
		Data: 23.09.22
	Wytyczne dla audytora i prowadzenia audytu.	Strona 35 z 35

Wzór deklaracji poufności

Miejsce, data

.....
imię i nazwisko składającego deklarację

.....
miejsce pracy

.....
miejsce zamieszkania

Niniejszym zobowiązuję się do:

- a) przestrzegania zasad ustalonych przez jednostkę certyfikującą, włącznie z zasadami dotyczącymi poufności i niezależności od interesów handlowych lub innych;
- b) ochrony i utrzymywania w poufności wszystkich informacji uzyskanych w czasie prowadzenia prac związanych z procesami oceny zgodności, w tym między innymi:
 - stosowanych technologii produkcji,
 - rozwiązań konstrukcyjnych oraz techniczno-organizacyjnych;
- c) zapewnienia niezależności działań, tak aby nie naruszać istotnych interesów audytowanych organizacji;

Ponadto stwierdzam, że nie jestem zaangażowana(y) w żadną działalność mogącą kolidować z niezależnością i rzetelnością działań związanych z procesem oceny zgodności i certyfikacji lub systemów zarządzania jakością oraz zobowiązuję się do nieangażowania w taką działalność, a w szczególności w konsultowanie systemów zarządzania jakością, będących przedmiotem certyfikacji.

Zobowiązuję się również do zgłaszania wszelkich byłych lub obecnych powiązań z audytowanymi organizacjami, do oceny których zostaną wyznaczony(a).

.....
(podpis kierownika jednostki certyfikującej)

.....
(podpis składającego oświadczenie)